

De kanonnen van Essaouira

T. ten Wolde

CPR Vlietstreek, 27 juli 2021

Eerder verteld op 24 september 2013

Essaouira

Historie

- 500 v. Chr. Carthaagse handelspost
- 1506 – 1760 Portugezen
- 1760 veroverd door sultan Mohamed ben Abdallah
- 1765: omgebouwd tot moderne vesting
- Esplanade met kanonnen

Jan Verbrughen

Hagha

Vigilate deo confidentes

Wapen en wapenspreuk Staten van Holland en nu van Zuid-Holland

Waakt, vertrouwende op god

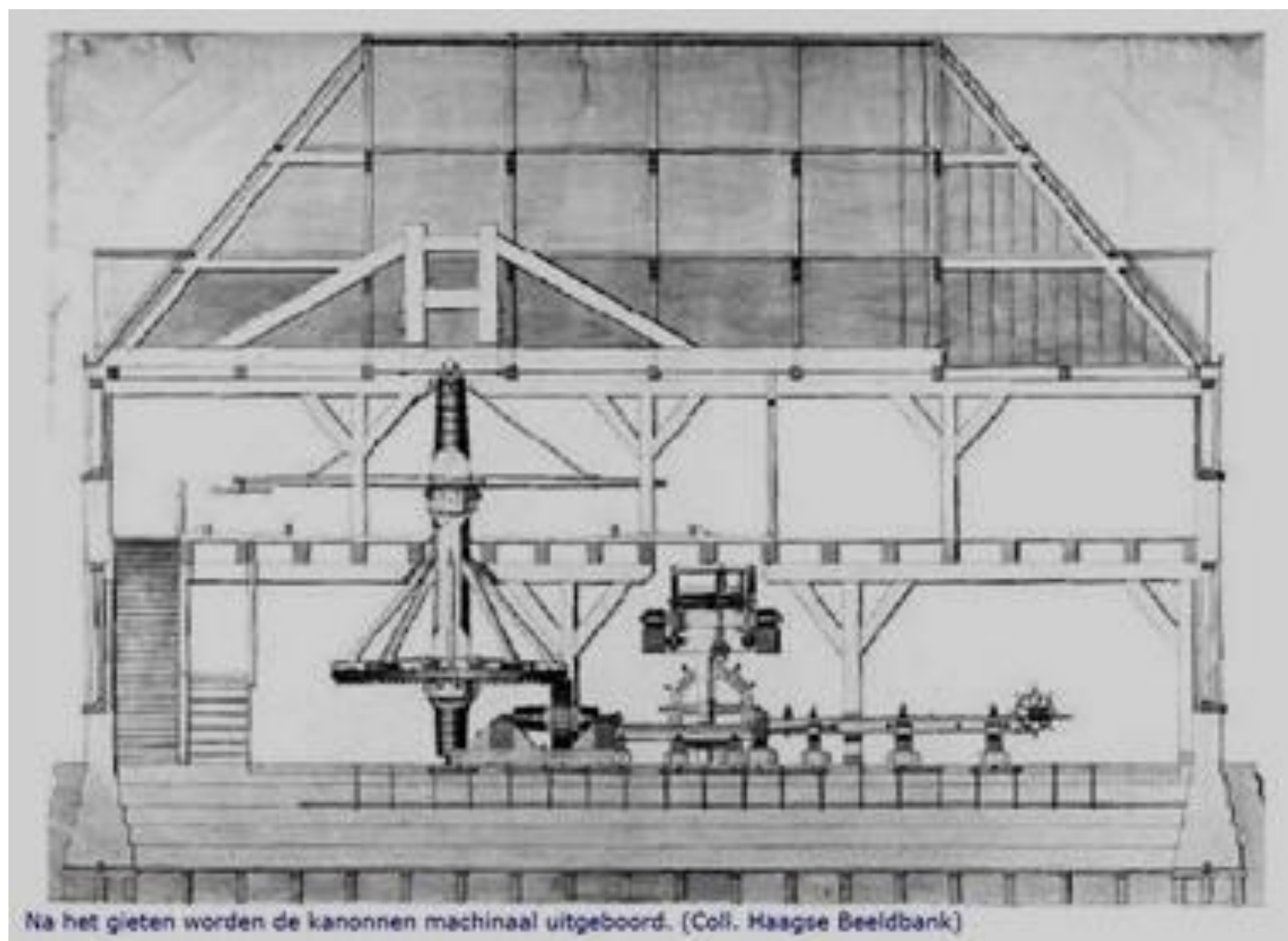
Haagse Kanonnengieterij

- 1589: de Staten van Holland en West-Friesland besluiten om geschut te gaan gieten in Den Haag
- Kloosterkerk, Lange Voorhout
- 1665: nieuwe gieterij op het eiland Nieuwe Uitleg
- 1755 – 1770: Jan Verbruggen

Jan Verbruggen

- 1712 Geboren in Enkhuizen
- 1740 Kanonnengieter in Enkhuizen
- 1755 Kanonnengieter in Den Haag
- Slechte reputatie
- 1770 Opvolger Jean Maritz boort lopen uit en heeft veel betere resultaten.
- 1770 Verbruggen wordt kanonnengieter in Londen (Royal Arsenal in Woolwich)
- Introduceert daar de horizontale boormachine
- Nu goede resultaten
- 1781 Overleden

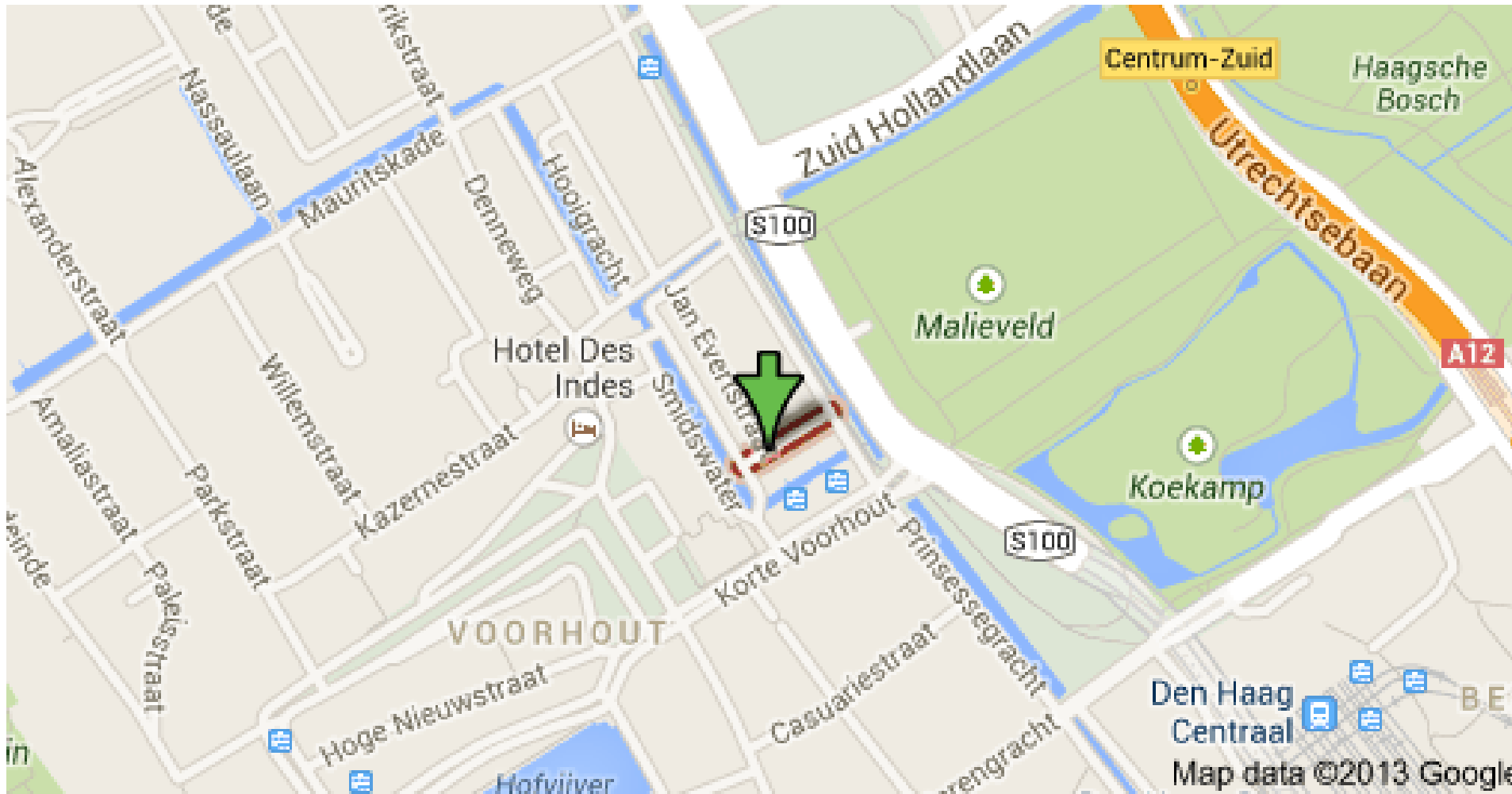

Ook schilder

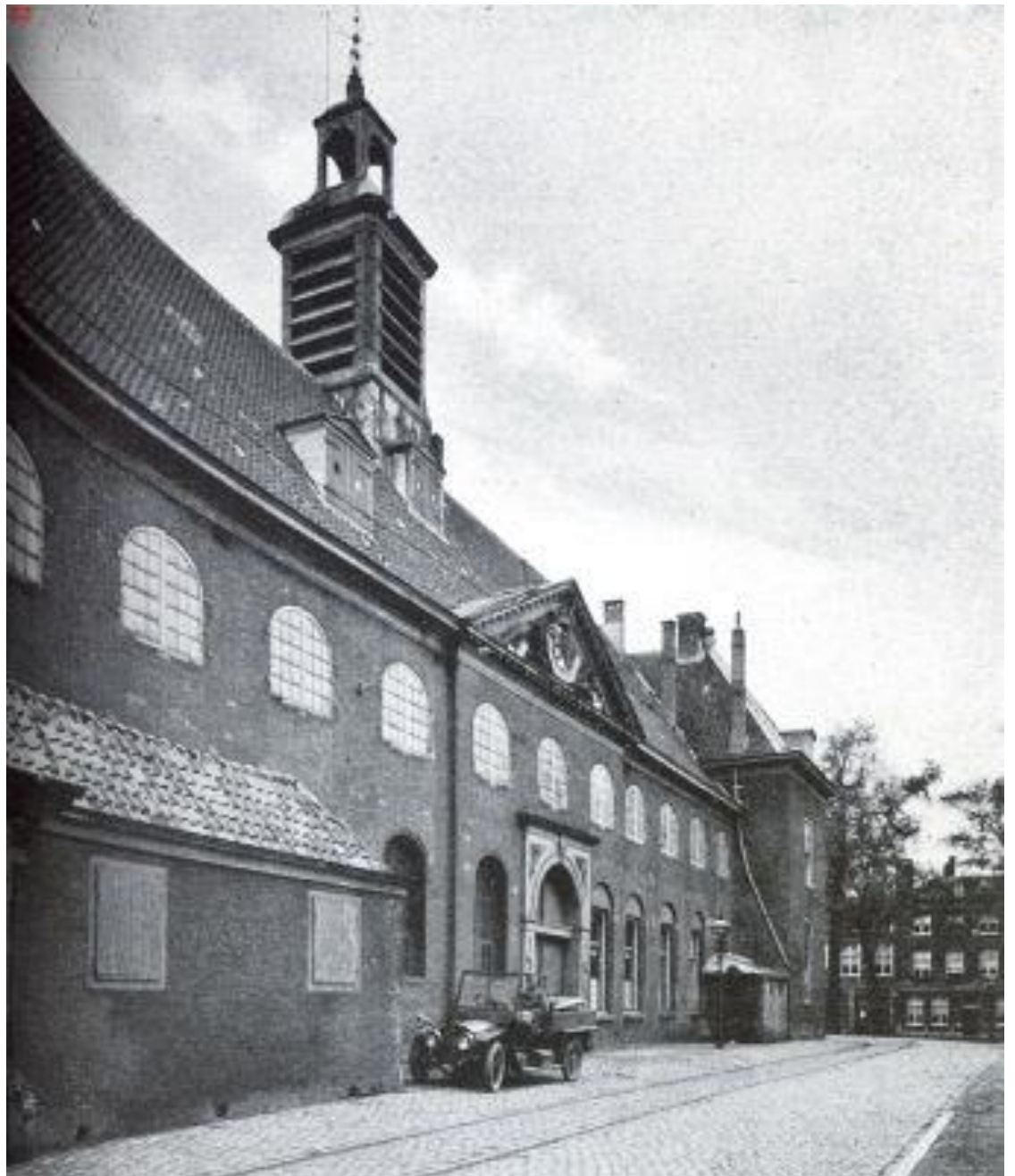
Kanonnengieterij Nieuwe Uitleg

Gezicht op de Landsrechtsgietery te Den Haag 's Lands-Gescht-Huis.
De voormalige Kanongietery aan de Nieuwe Uitleg, gezien vanaf het Schiedswater. Links de eigenlijke gietery aan de Kanonstraat. Rechts de Gieterybrug, met op de achtergrond de achterzijde van de Franse legatie aan het Grote Strandweg, en de achterzijde van de Nieuwe Uitleg. (Van der Meer, 1848, p. 100, fig. 100.)

Zijgevel

Verwoest op 3 maart 1945

De Artillerie, gezien vanaf de Gieterijbrug

Hogere Krijgsschool
Deltacommissie
Nationale politie

2013

Hoe zijn de Haagse kanonnen in
Essaouira gekomen?

Gekocht of veroverd?

Nog meer Haagse kanonnen in Essaouira !

**Adrianus Crans
Haga**

Geschut- en Klokgieters Landsgeschutgieterij CANONNENSTRAAT, Nieuwe Uitleg, 1665-1871

1665-1706 Johannes Niepoort

1704-1710 Johannes en Cornelis Ouderogge

1710-1732 Kinderen van Johannes Ouderogge zetten het bedrijf gezamenlijk voort.

1730-1747 Adrianus Crans

1745-1751 Cornelis Crans

1751-1755 Erven van Cornelis Crans onder toezicht van Jan Crans

1755-1770 Jan Verbruggen

1770-1806 Jean Maritz

1806-1825 Louis Ernst Maritz en Jean George Amadée Maritz

1825-1871 Jean Jacques Maritz. In 1853 kwam een neef G.M. Maritz bij hem werken.

1871 De Haagse geschutgieterij werd door de overheid overgenomen van de familie Maritz.

1895 In het gebouw werd de Hogere Krijgsschool gevestigd.

1904 De geschutgieterij werd definitief opgeheven.

Wanneer en hoe zijn de Haagse kanonnen in Essaouira gekomen ?

- *Adrianus Crans was van 1730 tot 1747 kanonnengieter*
- *Jan Verbruggen was van 1755 tot 1770 kanonnengieter*
- *Verbouwing vesting: 1760 – 1765*
- ***Waarschijnlijk van Jan Verbruggen gekocht, mede uit oude voorraad van de familie Crans.***